Schitteringen van het Hart

Schitteringen van het Hart

[S]preken door het jaar

*

Piet Standaar

© Piet Standaar 2025
Uitgegeven bij Brave New Books
ISBN: 9789465316406
Coverontwerp: Maritgen Matter

Inhoudsopgave

Inleiding 9
VAN ADVENT TOT PINKSTEREN 17

1e Zondag van Advent *Onderscheidingsvermogen* 19
2e Zondag van Advent *Zelfvergetelheid* 22
3e Zondag van Advent *Liefde* 25
4e Zondag van Advent *Juist handelen* 28
Kerstmis – Nachtmis 31
Kerstmis – Dagmis & Eerste Kerstdag 34
(Octaaf) Kerstmis & Oudejaarspreek 37
Nieuwjaar & Zondag na Nieuwjaar 40
(Octaaf) Driekoningen 43
(Octaaf) Doop van onze Heer 46
2e Zondag na Driekoningen *Gemeenschap* 49
3e Zondag na Driekoningen *Oprechtheid en beheersing van de tong* 53
(Octaaf) Verheerlijking van Onze Heer 56
4e Zondag na Driekoningen *Volharding* 59
Opdracht van Onze Heer in de Tempel (Maria Lichtmis) 62
5e Zondag na Driekoningen *Standvastigheid en Vlijt* 64
6e Zondag na Driekoningen *Onderscheidingsvermogen* 67
Septuagesima *De Heilige Geest als schenker van Wijsheid* 70
Sexagesima *De Heilige Geest als Heiligmaker* 73
Quinquagesima *De Heilige Geest als Vuur van Liefde* 76
Aswoensdag 79
1e Zondag van Quadragesima *Zelfonderzoek* 82
2e Zondag van Quadragesima *Beheersing van de tong* 85
3e Zondag van Quadragesima *Inzicht, mensenkennis* 88
4e Zondag van Quadragesima *Geestelijke Verkwikking* 91
(Octaaf) Heilige Gabriël; Maria-Boodschap 94
& Herdenking Kerkwijding 94
5e Zondag van Quadragesima & Passiezondag *Nederigheid* 96
Palmzondag 99
De Goede Week: Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag 102
Pasen 106
Beloken Pasen 111
2e Zondag na Pasen 115
3e Zondag na Pasen 119
4e Zondag na Pasen 122
5e Zondag na Pasen 126
Hemelvaart van onze Heer 130
Zondag na Hemelvaart 133
Pinksteren 137

VAN HEILIGE DRIEVULDIGHEID TOT DE ZONDAG VOOR ADVENT 141

Heilige Drievuldigheid 143
(Octaaf) Corpus Christi 147
(Octaaf) Heilige Albanus 150
& Heilige Johannes de Doper 150
2e Zondag na Heilige Drievuldigheid *God, als Licht* 154
3e Zondag na Heilige Drievuldigheid *God, als Koning van de Engelen*
& Onze Lieve Vrouwe Visitatie 157
4e Zondag na Heilige Drievuldigheid *God, als Liefde* 161
5e Zondag na Heilige Drievuldigheid *God, Die Vrede is* 164
6e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Standvastig dienen* 167
7e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Reinheid* 170
8e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Wijsheid* 174
9e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Vertrouwen* 177
Maria ten Hemelopneming 179
(Maria Hemelvaart) 179
10e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Toewijding* 182
11e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Onderscheidingsvermogen* 185
12e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Zelfovergave* 189
(Octaaf) Onze Lieve Vrouwe Geboorte (Maria Geboorte) 192
13e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Goede Werken* 195
14e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Vernieuwing van het Hart* 198
15e Zondag na Heilige Drievuldigheid *De werkelijkheid van al hetgeen Eeuwig is* 201
(Octaaf) Heilige Michaël en alle Engelen 205
16e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Rechtvaardigheid* 209
17e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Geestelijke Vooruitgang* 212
Heilige Franciscus 216
18e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Christus, Die de Waarheid is* 218
19e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Takt en Verdraagzaamheid* 222
(Octaaf) Heilige Rafaël 224
20e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Innerlijke Vrede* 226
(Octaaf) Allerheiligen 229
Allerzielen 232
21e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Volharding* 235
Heilige Willibrord 237
22e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Juist aangewende energie* 240
23e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Toepassen van het Geleerde* 243
24e Zondag na Heilige Drievuldigheid *Ontvankelijkheid* 246
Zondag vóór Advent *Het Verdrijven van Onwetendheid* 249

Inleiding

Dit boekje is samengesteld uit een aantal predicaties of overwegingen, die ik als priester van de Vrij-Katholieke Kerk (VKK) in Amsterdam gedurende een aantal jaren heb gehouden tijdens de Heilige Mis. Op verzoek van een aantal kerkleden is een deel daarvan in deze uitgave opgenomen, in de volgorde van het Kerkelijk Jaar. Een predicatie of overweging is eigenlijk een 'momentopname' en een vorm van een persoonlijke visie, die daardoor vaak een 'tijdelijk' karakter heeft.

Kerkelijk Jaar

Het Kerkelijk Jaar, dat niet parallel loopt met het kalenderjaar, kan in twee tijdvakken worden verdeeld. Het eerste, dat van de Advent tot Pinksteren loopt, is gewijd aan de herdenking van de hoofdgebeurtenissen van het mysteriedrama van het leven van de Christus. Zoals de kerkvader Origenes (ca 185-254) opmerkte, levert dat het beeld op van het leven van iedere christen.

Voor het tweede tijdvak, dat alle zondagen na het feest van de Heilige Drievuldigheid omvat, blijft de beoefening van de deugden over die ons in het eerste deel worden voorgehouden.

De wens ontstond vervolgens om iets 'in de geest van een leidende gedachte' te verbinden aan de zondagen van de tweede helft van het Kerkelijk Jaar – en hetzelfde te doen voor sommige zondagen van de eerste helft.

Het feest van de Doop van onze Heer is op een afzonderlijke dag ingesteld. De dag waarop de Verheerlijking gevierd wordt, is eveneens verschoven, om deze op een tijdstip te laten vallen dat meer in overeenstemming is met de volgorde van de hoofdgebeurtenissen van het Evangelieverhaal. Behalve Pinksteren zijn nog zes zondagen in het bijzonder aan de Derde Persoon van de Heilige Drievuldigheid gewijd, namelijk de zondag vóór Advent, de drie zondagen vóór Quadragesima en de twee zondagen na het feest van de Heilige Drievuldigheid.

Behalve dat hiervoor een bepaalde vorm van toewijding wordt aangemoedigd, die jammer genoeg vrijwel verwaarloosd wordt,

heeft deze regeling nog het voordeel, dat rood de liturgische kleur wordt voor een groter aantal zondagen.

Spiralen naar het innerlijk Licht

Het Kerkelijk Jaar als geheel is de cyclische, spiralende, dynamische beweging van spirituele ontwikkeling en groei van het Goddelijk Licht in de mens. Aan de hand van de gebeurtenissen uit het leven van Jezus, de feestdagen van Maria en de ter overdenking en meditatie aangereikte thema's, daalt de mens in zijn eigen wezen af. Het is een ontdekkingstocht die ieder voor zich gaat, maar die we ook samen gaan, op weg naar het Licht.

Eerste kerkelijke jaarhelft

In de periode van Advent tot Pinksteren doorleven we de diepe betekenis van de grote christelijke feestdagen, als stadia van spirituele ontwikkeling en groei naar volmaaktheid. We ontdekken het Goddelijk Leven en de eenheid met al wat bestaat en is (Kerstmis); we beleven de innige, liefdevolle relatie met het hoogste in ons en het lijden in de wereld (Doop); dan de bereidheid om met het verworven inzicht in het Plan en de kennis van Gods Wetten de weg van de offeraar geofferde te gaan (Verheerlijking), alles los te laten opdat het Licht in zijn volle glans en luister in de wereld kan stralen, alle spirituele duisternis oplossend (Pasen), in te gaan in de volledige eenheid en heerlijkheid van de Bron van alle Leven (Hemelvaart) – en deze te delen met de hele mensheid (Pinksteren). Op deze weg zijn de Advent en de Quadragesimatijd perioden waarin we ons middels leidende gedachten voorbereiden op Kerstmis respectievelijk Pasen.

Brengen voorgaande feestdagen ons vooral in aanraking met het mannelijk of Vaderaanzicht van God, de daarop volgende feestdagen van Maria brengen ons in aanraking met het vrouwelijk of Moederaanzicht van God. Dit vertegenwoordigt de deugd van absolute zuiverheid waardoor elk woord, elk gevoel, elke gedachte en elke handeling waarlijk scheppend, verlossend, helpend en regenererend wordt. De ontdekking en manifestatie van deze zuivere grondslag van alle bestaan in ons eigen wezen (Maria Geboorte), schept de mogelijkheid om de juiste vormen te maken waardoor het goddelijk Leven zich kan openbaren (Aankondi-

ging) – om het Plan van God tot voleinding te brengen (Ten Hemelopneming). Beide cycli van feestdagen zijn verweven tot een eenheid.

Tweede kerkelijke jaarhelft

Dan volgt het tweede deel van het Kerkelijk Jaar: de tijd van de lange, groene weken. In deze feestdagen wordt de spirituele ontwikkeling van de mens minder duidelijk weerspiegeld dan in de eerste helft. Eerder wordt ons voorgehouden (en ook nadrukkelijk gelegenheid gegeven) om onze geestelijke gang door het leven nu inhoud te geven. De kerk biedt ons daartoe een aantal zondagen aan, waarin elke keer een leidende gedachte centraal staat.

Zij beginnen met enige aspecten van de godheid, zoals 'God, als Licht' en als 'Koning van de Engelen'. Natuurlijk zijn dit slechts fracties van de Ene grote Onnoembare, maar dit brengt onze aandacht naar aspecten als geestelijk licht en geestelijke vrede. Het houdt ons ook voor dat er een Engelenrijk bestaat, waarmee we in contact kunnen komen. In de daaropvolgende maanden komen verschillende intenties aan bod, zoals 'zuiverheid', 'wijsheid' en 'vertrouwen'. Daarbij is de liturgische kleur overwegend groen, de kleur van de harmonie; de balans die wordt bereikt als wij er in slagen deze aspecten door voortdurend pogen in ons eigen innerlijk in te bouwen.

Denken met het hart

Behalve dat erover wordt gepreekt, waardoor we ons verstand – ook een gave van de Schepper – inschakelen, is het ook goed om deze onderwerpen eens innerlijk te beschouwen, bijvoorbeeld door meditatie of gebed. Alhoewel het denkvermogen van grote waarde is en juist in onze tijd sterk wordt benadrukt, moeten we niet vergeten dat er ook een ander soort 'denken' bestaat. Dat is het denken van het hart, waarbij kwaliteiten als Liefde en Wijsheid, maar ook Inzicht en Intuïtie tot uitdrukking komen. Zo krijgt ook onze zielenkracht de kans zich in ons te manifesteren – en onze meditaties en innerlijke beschouwingen letterlijk te 'bezielen'.

Veel Bijbelse uitspraken kunnen natuurlijk 'uitgelegd' worden voor het verstand; waarvoor we meestal heel veel woorden nodig

hebben. Maar vaak biedt het hart ons een diepere dimensie aan, als wij ons ervoor openstellen. Denk bijvoorbeeld aan de woorden van Paulus: 'Weet u niet dat u Gods Tempel bent en de Geest Gods in u woont?' In onze kerk wordt dit gezegde veel gebruikt om uit te leggen dat de mens naar Gods beeld is geschapen. Om te laten zien, dat onze innerlijke kracht voortkomt uit de Schepper; dat die ons voortdrijft. Dit gebeurt in ons dagelijks leven, al zijn wij ons dat meestal niet bewust, maar ook in ons geestelijk leven. In het dagelijks leven moeten we ons stoffelijk lichaam voeden met eten en drinken, verzorgen wij het door rust, aandacht en tijd. Bovendien leeft ons stoffelijk lichaam niet zonder onze geest, die een weerspiegeling is van onze Schepper. Hij is het die in ons 'leeft, beweegt en is', zoals in onze liturgie van de Heilige Mis (Lange Vorm) wordt gezegd. Dat is de mentale kant, de 'uitleg'. Als we er echter over mediteren of het innerlijk beschouwen, spreekt er een heel andere dimensie tot ons. We kunnen ons dan echt verbinden met de kracht die in ons woont, in plaats van er alleen over te denken of te praten. Dan worden we erdoor aangeraakt en beginnen innerlijk pas te begrijpen wat er met dat gezegde wordt bedoeld, begint het echt te leven. Zo kunnen we de intenties die ons in deze tweede jaarhelft worden aangereikt, op een andere manier ervaren en in onszelf inbouwen om deze dan weer te gebruiken in Zijn naam.

Tot slot

Als we het Kerkelijk Jaar hebben doorlopen, zijn ons alle lessen aangereikt. Wat hebben we ermee gedaan? Hebben wij anderen geholpen die wij zagen struikelen? Zijn wij zelf een stap verder gekomen op het Pad van Vervolmaking? Zo zijn er allerlei vragen die wij onszelf kunnen stellen. Ieder zal zijn eigen antwoorden vinden op deze vragen. In iedere leerschool, dus ook in ons eigen leven, geldt: hoe meer er geleerd is, hoe groter het inzicht in wat er nog te leren (en af te leren!) valt. Wat dat betreft zijn we nooit 'klaar'. Naarmate we zelf meer inzicht hebben gekregen, kunnen anderen ook een beroep op ons doen. Daarom is het waardevol te blijven leren en afleren.

Het leven op aarde is een unieke kans. Laten we deze kans volop benutten en daarbij blijvend laten inspireren door het voorbeeld van onze Heer.

Moge dit boekje een inspiratiebron zijn voor de lezer!

Pr. Piet Standaar

Gebruikte bronnen
De inspiraties voor de hier opgenomen overwegingen zijn verkregen uit velerlei bronnen. Naast Epistel- en Evangelielezingen en teksten uit de Nag Hammadi-bibliotheek, zijn met name ontmoetingen en gesprekken met anderen een belangrijke bron.

Afkortingen

- NH: Nag Hammadi-geschriften; uitgave Slavenburg en Claudemans (2004)
- BC: Berlijnse Codex; onderdeel van de Nag Hammadi-geschriften; gnostische teksten gevonden in 1895.
- NBV: Nieuwe Bijbel Vertaling (Willibrord-vertaling 2004)

Uitzonderingen Bij een aantal predicaties zijn de zondagen met speciale kenmerken 'verweven' met de gewone zondagen. Soms komt het voor dat de 24e en 25e zondag van het Kerkelijk Jaar na Heilige Drievuldigheid gebruikt worden, wanneer Pasen vroeg valt. Er zijn geen speciale intenties voor deze zondagen – hiervoor worden de intenties van de niet-gebruikte zondagen na Driekoningen gebruikt.

Dankwoord

Toen mij in de loop der jaren de vraag van kerkgemeenteleden en bezoekers bereikte om mijn predicaties onder een groter publiek kenbaar te maken, heb ik dit met enige schroom toegezegd. Ik was al sinds 2002 als priester werkzaam in de Vrij-Katholieke Kerk, waarvan sinds 2004 in de Sint Gabriëlkerk in Amsterdam. Enige jaren nadat ik in Amsterdam als priester aantrad, werd in onze kerk het gebruik van teksten uit de Nag Hammadi geïntroduceerd. Daaruit worden tijdens onze diensten ook gedeelten gelezen, naast de Bijbelteksten. Daarmee was ook mijn interesse gewekt voor die geschriften: een inspiratiebron bij uitstek voor diepere studie en ook als bron voor predicaties. Gaandeweg kwamen er meer interessegebieden opduiken, zoals de gnostiek en de alchemie – maar zeker ook het gedachtegoed van de Zwitserse psychiater en dieptepsycholoog Carl Gustav Jung.
Het 'toeval' wilde dat de vraag om een boekje samen te stellen door Maritgen Matter en René Rodenburgh werd gestimuleerd. Zij hebben ervaring met het uitgeven van boeken. Maritgen als (kinderboek)auteur, vormgever en redacteur; René als schrijver/vertaler en spreker over esoterische onderwerpen. Het 'viel mij toe' zogezegd. Bijzondere dank voor hun werk aan deze uitgave is dan ook op zijn plaats.

VAN ADVENT
TOT PINKSTEREN

1e Zondag van Advent
– *Onderscheidingsvermogen* –

Met deze 1e zondag van de Advent is ook het nieuwe Kerkelijk Jaar begonnen. De intentie van deze 1e zondag van de Advent is: *Onderscheidingsvermogen*. Het is het Kerkelijk Nieuwjaar dat we vandaag vieren. In het ideale geval beginnen we deze 40-dagen van de Advent met een "schone lei." In de praktijk zal het anders zijn en nemen wij allerlei ballast en onafgewerkt verleden met ons mee. Deze Adventsperiode is bedoeld om zoveel mogelijk van deze ballast van ons af te werpen en dat wij met Kerstmis als een kind mét het Christuskind opnieuw geboren mogen worden.
Advent kent vier zondagen die elk hun intentie hebben als de trappen naar omhoog of beter in de diepte, in verdieping. Deze intenties zijn resp. onderscheidingsvermogen (de intentie van deze zondag), zelfvergetelheid, liefde en juist handelen. Zij vormen samen de voorbereidingstijd voor het komende Kerstfeest.
Achter ons ligt een lange periode van vele weken die wij aanduiden met "de groene periode." In deze periode werken wij rustig aan onze ontwikkeling (bewust of onbewust) de ene eigenschap na de andere opbouwend. Een enkele keer wordt ons verstand dat zich op deze wijze ontwikkelt, verlicht door een flits van de Heilige Geest, zoals de vorige zondag waarbij de intentie was het verdrijven van onwetendheid. Dat was a.h.w. een soort "voorloutering" waarbij de Heilige Geest alle onwetendheid uit ons wegbrandde. Het louteringsproces is echter nog lang niet voorbij.
Zoals gezegd heeft deze zondag als intentie onderscheidingsvermogen. Onderscheidingsvermogen is het vermogen dat ons in staat stelt te onderscheiden de dag en de nacht, het vermogen dat ons in staat stelt af te leggen "*de werken van de duisternis en ons wapenen met het licht.*"
De tijd van de Advent is ook bedoeld als een tijd van levensvernieuwing. Vernieuwing duidt op een nieuw begin. Met de 1e Zondag van de Advent is zo'n nieuw begin gekomen. Het oude Kerkelijk Jaar is afgesloten en het nieuwe begint.

Als wij erbij stilstaan, dan beseffen wij, dat elk begin een diepe betekenis heeft en heel belangrijk kan zijn. Elk begin heeft grote invloed op het einde. "Een goed begin is het halve werk" zegt een bekend spreekwoord. Iets goed volbrengen is moeilijk als het begin slecht is en begin en einde samen bepalen de waardering van hetgeen daartussenin ligt. Wat er komen zal, in ons leven, in de maatschappij, in de wereld, ligt niet in onze hand, maar wel hoe het komen zal, hoe wij het zullen ontvangen en hoe wij het zullen verwerken. Advent duidt aan de naderende komst,

- van het Kerkelijk Jaar, waar doorheen de geestelijke krachten in de mensenwereld stromen.
- van Kerstmis, wanneer het stralende licht van de Zoon wordt geboren, eerst in het hart van de collectieve mensheid en dan in ieder individueel mensenhart.
- maar ook van het aanstaande maatschappelijke jaar en van vele andere beginpunten, ook in ons persoonlijke leven.

Zoals gezegd heeft elk begin een diepe geestelijke betekenis. In de goddelijke volmaaktheid is begin, einde en verloop in hun volheid, maar ook in een geweldige dynamiek, ongedeeld aanwezig.
'Het heden goed geleefd maakt morgen tot een bron van geluk' las ik ergens. In het heden te ervaren, dat wij deel uitmaken van het Goddelijk bestaan, maakt dat wij het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid hebben gevonden. *"En"*, zegt Jezus dan, "*zal dat aanleiding zijn tot alle andere dingen die erbij gevoegd worden*."
Hebben wij vertrouwen in deze woorden? Brengt onze eigen innerlijke ervaring ons tot het weten van de waarheid hiervan?
Advent is een periode van in-onszelf-schouwen, van luisteren naar wat in ons omgaat. Zo ontstaat vast geloof, omdat er iets in ons opengaat, waardoor wij door het tijdelijke heen iets van de glans van de toekomst kunnen zien. Wij kunnen dan kracht putten uit de bron van eigen ervaring, omdat wij datgene wat wij ontvangen willen delen met anderen. Dan zullen wij merken dat het delen met anderen, het geven om niet, ons leven verrijkt,

maar ook dat van onze medemensen. Het maakt ons één met allen die liefhebben en met allen die lijden.
De geest van de Christus kunnen wij in ons laten groeien in liefde, vriendelijkheid en verdraagzaamheid en het is in de stilte van ons hart, dat wij leren de eeuwige wet van liefde te verstaan, de liefde die in de derde Adventsweek de leidende gedachte is.
Wanneer wij de intenties van de "groene zondagen", die achter ons liggen, op de juiste wijze hebben benut, dan zijn wij tot een vastere innerlijke overtuiging gekomen dat we nu in staat zijn het pad van zuivering, van purificatie te betreden. Alleen door dit pad te betreden kunnen we dingen vinden die de moeite van het vinden waard zijn. Het is die innerlijke ervaring van ons hart, die waardevoller is dan vele boeken met leringen over filosofie, theologie of theosofie bij elkaar, die maakt dat wij kunnen zien wat juist is of niet, wat waar is of onwaar, wat blijvende waarde heeft of slechts vluchtig is, wat werken van de duisternis zijn en wat tot het licht behoort.
Dit voortdurend toepassen van onderscheidingsvermogen is een eerste vereiste om met succes het pad van purificatie (van zuivering) te kunnen bewandelen, dat pad dat ons zal leiden tot het pad van verlichting (van illuminatie) dat betreden wordt met de geboorte van Christus in ons eigen hart. Dat is onderscheidingsvermogen, waardoor wij ons kunnen ontdoen van de werken van duisternis om ons te wapenen met licht. Dan worden alle tegenstellingen verzoend.
Moge deze gedachten en intenties van de Adventsperiode een mooie voorbereiding zijn voor het komende Kerstfeest!

2e Zondag van Advent
– *Zelfvergetelheid* –

"Wij verlangen vurig Uw lof te verkondigen, niet alleen met onze lippen, doch ook met onze levenswandel, door ons geheel te wijden aan Uw dienst."
Dit gebed van de 2e Zondag v.d. Advent roept ons op onze Heer te dienen en het impliceert ook in vrede met onze medemensen te leven.
De Intentie van deze zondag is *Zelfvergetelheid*. Een raar woord eigenlijk. Maar als we hier echter dieper op ingaan zou je kunnen zeggen: dat we onszelf vergeten.
Op het moment dat we onszelf vergeten, echte sympathie en compassie hebben, als ons denkvermogen verstilt, we een gevoel hebben van harmonie met het zijnde, je zou kunnen zeggen met het Eén, dan hebben we mogelijk een 'verlichtingservaring', een ervaring waarbij we ons minder 'afgescheiden' van de wereld voelen.
Bij zelfvergetelheid gaat het om loslaten van wensen en verlangens die het zelf begeert. Het loslaten van begeerten werkt bevrijdend, want door het loslaten neemt de invloed van het zelf af. Dit loslaten gaat net zo lang door tot er nog maar één verlangen overblijft en dat is het verlangen God te dienen bij het ontvouwen van Gods plan.
De zelfvergetelheid is sterker in een diepere innerlijke laag waarin ook diepe rust is, een staat van liefde waarin we niets voor onszelf willen. Dán zijn we dichter bij de wereld van het licht. Door onze innerlijke geestelijke afstemming te veranderen, kunnen we de afstand overbruggen tussen onze wereld en de wereld van het licht. Een mooie gedachte bij het komende Kerstfeest.
Vaak wordt gesproken over de ontwijfelbare en schone waarheid dat we in diepste wezen goddelijk zijn; het wonder dat zij voor ons verricht is van nog veel verhevener aard.
Onze menselijke aard, die zwak en vaak verkeerd is, zet ze om in iets goddelijks. Ze leert ons onszelf te vergeten voor anderen – voor de wereld. Ze zuivert zo onze aard, ons hart en ons denken van het persoonlijke en beperkte, zodat we in de loop van de tijd

zelfs ertoe komen onszelf te vergeten en in het universele te leven.
Voor mij is dit a.h.w. de verloren grondtoon van de moderne beschaving, waarin alles draait om het egoïsme dat in ons heeft postgevat. Als we in het gedachteleven van de wereld, van onze medemensen, ideeën, regels voor het denken en het daaruit voortvloeiende gedrag zouden kunnen inprenten, leringen van een religieuze, filosofische en wetenschappelijke aard en betekenis, die de mensen leren en in staat stellen zichzelf te vergeten en voor anderen te leven... dan hebben we denk ik meer gedaan dan hen inlichten over de ongetwijfeld verheven waarheid van hun eenheid met het goddelijke – wat toch een van mijn favoriete gedachten en leringen is! Want zelfs die kan worden omgeven door een sfeer van egoïsme, van geestelijke zelfzucht.
Het is ook een oproep om, zoals wij ook in de Akte van Geloof zeggen: '*wij weten, dat wij Hem het beste dienen, door naar ons beste vermogen onze medemensen te dienen'*. Deze oproep en deze wetenschap wordt gedaan vanuit het natuurlijk gegeven van de broederschap tussen mensen. Het impliceert wel gemeenschappelijk belang, maar niet iedereen hoeft hetzelfde belang te hebben.
Op deze tweede Adventszondag staan wij ook weer stil bij die blijde verwachting van de komst van onze Heer. Iets verwachten heeft altijd iets spannends, we kijken met spanning uit naar een groot gebeuren!
En dan komt het Kerstfeest. Kloppen de harten dan ook vol verwachting? Of kloppen ze, omdat het bij sommigen ook de gewoonte is elkaar met Kerstmis cadeaus te geven? Dat kan natuurlijk, maar zo langzamerhand is de wereld vergeten dat dit feest primair een feest is van het hart, een feest van grote spiritualiteit. Een feest van de verwachting van onze hoop; de komst van de Heer, de Heer van het Licht in ons hart in deze wereld! En dat feest kun je desnoods vieren met een korst brood en een waxinelichtje.
We leven in de Adventstijd verwachtend toe naar het grote Feest van Christus' geboorte. De wereld van vandaag staat daar niet zo erg bij stil. Om ons heen zien we alom de verruwing en de vermaterialisering toenemen. Slechts een kleine kern van mensen noemt zich nog christen, jood of islamiet. De mensen die nog

spiritueel bewogen zijn, zijn relatief klein in getal en hebben daardoor een zware taak. De taak namelijk, om tegenover steeds meer duister in deze wereld, hun licht van geloof in Liefde, Kracht en Waarheid te stellen.
De christelijke wereld van vandaag verwacht de wederkomst van Christus. Een soort steeds durende Advent eigenlijk. In onze Vrij-Katholieke Kerk vereren en volgen wij de levende Christus. Niet alleen een Christus van tweeduizend jaar geleden, maar een Christus die nu leeft en nu Zijn kerk inspiratie geeft. Laat er alle duidelijkheid over bestaan, dat Hij niet komt om de wereld te verwoesten, maar om ons te onderrichten. Hij komt inderdaad om te heersen, maar om te heersen in onze harten, want Zijn koninkrijk is niet van deze wereld. Hoe moeten wij ons op Zijn komst
voorbereiden?
Voornamelijk door onzelfzuchtigheid en door dienst aan anderen ter wille van Hem en in Zijn Naam. De deugden van toewijding, volharding en zachtmoedigheid moeten in ons allen worden ontwikkeld. In Zijn dienst is volmaakte vrijheid. Hij heeft ons geleerd dat wie iets doet voor de minste van zijn broeders, dat voor Hem doet. Daaruit dient onze voorbereiding te bestaan.
Advent is geen periode van vrees, maar van vreugdevolle overpeinzing en meer nog van vreugdevolle verwachting. Zoals wij ons dan in deze Adventstijd voorbereiden op de geboorte van het Licht met Kerstmis. Een mooie gedachte die aansluit bij datgene wat ik in 't begin heb gezegd:
Door onze innerlijke geestelijke afstemming te veranderen, kunnen we de afstand overbruggen tussen onze wereld en de wereld van het licht.
Zo kunnen wij ons als een heel klein radertje in het immense scheppingswerk inzetten voor de voorbereiding op de vervolmaking van de schepping, wanneer het Licht van de wereld zal stralen in ieder schepsel.

3e Zondag van Advent
– *Liefde* –

Het eerste grote feest dat plaatsvindt in dit nieuwe Kerkelijk Jaar is Kerstmis. Een voorbereiding op dit Kerstfeest is de Adventsperiode; een periode van voorbereiding op de komst van het Kerstfeest. De liturgische kleur in deze periode is paars: de kleur die doordringend en zuiverend werkt.
Deze zondag, de derde zondag van de Advent, heeft eigenlijk een geheel andere kleur: roze. Voor het gebruik van deze afwijkende liturgische kleur roze, zijn een aantal verklaringen te geven. Allereerst werd in vroeger tijden de Adventsperiode beschouwd als een periode van boetedoening en rouw. Men veronderstelde dat deze roze zondag deze periode zou verzachten.
Het is echter een bij uitstek geschikte kleur om er ons aan te laten herinneren aan onze pogingen aan de diepe en waarachtige genegenheid voor onze Liefde voor God; de Goddelijke Liefde, de leidende gedachte voor deze zondag. Op deze liefde kom ik straks nog terug.
Er is nog een andere verklaring: het nieuwe Licht (Kerstmis) is in aantocht. Wij zijn echter nog niet zover om het te ontvangen: maar het licht schijnt toch al flauw door het paars heen.
Deze zondag wordt ook wel Gaudéte genoemd ("Verblijdt u in de Heer") naar de beginwoorden van het Introïtus. Er is zojuist gelezen uit het Corpus Hermeticum en speciaal Poimandres. De 17 Griekse geschriften van het Corpus Hermeticum zijn omstreeks het begin van onze jaartelling in esoterische kringen in Alexandrië ontstaan. Zij verkondigen een kosmische religie die op persoonlijke ervaring berust. De overeenkomsten met de brieven van Paulus en het Evangelie van Johannes zijn treffend, maar van een christelijke invloed is geen sprake. Deze traktaten werden in de Renaissance opnieuw ontdekt.
De Poimandres predikt een onthechting aan het stoffelijke als de weg tot verlossing. Wie tot kennis aangaande God en zichzelf komt, is als iemand die nuchter wordt na dronkenschap of wak-

ker wordt uit een diepe slaap. Thema's die meer voorkomen in de gnostische geschriften.
Dit geschrift wil de mens opwekken de weg omhoog te gaan, terug naar zijn oorsprong, om zo deel te krijgen aan het leven en het licht, aan God zelf.
De 2e lezing is uit de Nag Hammadi bibliotheek en wel uit het Evangelie volgens Filippus. De gelezen tekst doet sterk denken aan het bekende loflied van Paulus over de liefde (1Kor13): "*Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. (...) De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze. De liefde zal noot vergaan*."
Paulus schrijft dit onder meer in zijn brief aan de door hem gestichte gemeente in Korinthe als antwoord op schriftelijk gestelde vragen vanuit deze gemeente. Paulus had, naast de aan hem gerichte brief, ook mondelinge informatie ontvangen over o.a. onderlinge partijdigheid en onenigheden binnen de gemeente. Kortom, de gemeente ging rollend over straat en ook hier, net als in al zijn andere brieven gaat Paulus, niet vanuit een theologie, maar juist vanuit de gegeven situatie, de gegeven context, praktisch aan het werk.
Paulus noemt de liefde samen met andere bijzondere genadegaven. Over het bestaan van deze verschillende gaven zegt hij: 'vele gaven, één Geest'. Of je nu apostel bent, profeet of leraar; of het gaat om leiding geven, wonderen verrichten, genezen, in klanktaal spreken of bijstand verlenen – iedereen heeft deel aan die ene Geest. Paulus stelt voor dat men zich hierop richt, maar voordat men daar mee aan de slag gaat vraagt Paulus aandacht voor een weg die nog voortreffelijker is: de liefde.
Advent betekent komst, nadering. De tijd met deze naam draagt al in zich het komen, het naderen. Het is alsof de natuur de adem inhoudt voor wat komen gaat. Wij weten, dat na deze Adventstijd het Kerstfeest volgt, maar in de ontwikkelingsgang van ons leven weten wij nooit, wat komen zal. Altijd dragen wij in ons een heimwee, een hoop, een verwachting.